

Handläggare
Johanna Karlsson
Telefon: 08 508 31 937

Till
Kulturnämnden
2017-03-07

Arbetet med att säkra demokrati och trygghet i verksamheter som uppstår offentliga medel. Svar på skrivelse från Johan Nilsson m.fl. (M), Rasmus Jonlund m.fl. (L) och Pelle Thörnberg (C)

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Robert Olsson
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Bitr förvaltningschef

Sammanfattning

Kulturförvaltningen delar den oro för antidemokratiska rörelser som motionen ger uttryck för och föreslår att kulturförvaltningen fortsätter ha en nära dialog med de lokalförvaltande organisationerna om lokalupplåtelse som inte uppfyller kraven på demokratiska möten och den lokala ordningsstadgan.

Kulturförvaltningen föreslår också att kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen fortsätter vara samtalspart för lokalförvaltande organisationer vid deras önskan om avbokning vid misstanke om allvarigare ordningsstörningar eller olaglig handling samt vid framtagande av egna rutiner.

Underlag för beslut

Skrivelse från Johan Nilsson m.fl. (M), Rasmus Jonlund m.fl. (L) samt Pelle Thörnberg (C).

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben i samråd med administrativa staben och idrottsförvaltningens bokningsenhet.

Skrivelsen

Skrivelsen är föranledd av ett möte i Alviks medborgarhus den 1 oktober 2016 eventet ”Identitär idé VIII- Europa reser sig” som uppges ha anordnats av den högerextrema organisationen ”Motpol”. Medborgarhuset drivs av den ideella föreningen Alviks kulturhusförening som 2017 får 1,7 miljoner kronor i kommunalt verksamhetsstöd. Skrivelsens författare skriver att föreningar som hyr kommunalt finansierade lokaler ska stå för grundläggande demokratiska värderingar och ställer följande frågor.

1. Vilka åtgärder har vidtagits för att detta inte ska ske igen?
2. Ställer staden tydliga krav på vilka verksamheter som får vistas i verksamheter och lokaler som uppbär offentligt stöd?
3. Om sådana krav finns, hur arbetar kulturförvaltningen med att kontrollera efterlevnaden av detta ute i verksamheterna?

Bakgrund

Kulturförvaltningen fördelar stöd till lokalförvaltande organisationer (allmänna samlingslokaler och hemgårdar). Dessa organisationer genomför och ansvarar för sin egen verksamhet och förvaltningens roll är att bistå med finansiering och kunskap.

Riktlinjer för stöd till lokalförvaltande organisationer gör gällande att stödet ska främja:

- Lokala mötesplatser för kulturutövande, bildning och social samvaro
- Verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- Ökat intresse och ökad delaktighet i kulturlivet
- Tillgång till mötesplatser för föreningsliv och grupper med särskilda behov
- I övrigt bidra till att förverkliga stadens kulturpolitiska mål

Bokning av samlingslokaler görs i regel genom idrottsförvaltningens system ”Book it”.

Kulturförvaltningens svar

Kulturförvaltningen delar den oro för antidemokratiska rörelser som motionen ger uttryck för och har under de senaste åren skärpt uppmärksamheten och rutinerna för att förhindra att egna eller av kulturnämnden stödda kulturarrangemang ska utnyttjas för våldsbejakande eller odemokratiska syften.

Vilka åtgärder har vidtagits för att detta inte ska ske igen?

Dagarna efter händelsen den 1 oktober 2016 besökte kulturförvaltningen styrelsen och diskuterade genom händelseförloppet och föreningens agerande. Av samtalet framgick att den högerextremistiska organisationen Motpol genom en privatperson, med kort varsel hade bokat in sig för en ”bokmässa”. Bokningen genomfördes enligt de rutiner kulturhusföreningen har för bokningar i huset. Kunden fyllde i en skriftlig bokningsförfrågan och ett kort telefonsamtal om evenemanget hölls. Den rådande rutinen för bokningar är att kunden i bokningsförfrågan uppger personnummer/ organisationsnummer samt kontaktuppgifter och i efterföljande telefonsamtal har bokaren möjligheten att förhöra sig om evenemangets innehåll och syfte.

Efter händelsen uppger kulturhusföreningen att uppmärksamheten skärpts på så vis att man gör en noggrannare förfrågan om vad kunden ska göra i lokalerna. Alviks kulturhus är medlemmar i riksorganisationen Folkets Hus och Parker och upplever att de kan få stöd för att neka bokningsförfrågningar i riksorganisationens lokaluthyrningspolicy då kunders evenemang inte överensstämmer med föreningens värdegrund om alla människors lika värde.

Kulturförvaltningen har ”Riktlinje för upplåtelse av lokaler som disponeras av Kulturförvaltningen” som lokalförvaltande organisationer erbjuds att ta del av som stöd för att utveckla egna policies.

Ställer staden tydliga krav på vilka verksamheter som får vistas i verksamheter och lokaler som uppbär offentligt stöd?

Alviks kulturhus är en av cirka trettio samlingslokaler som får stöd inom ramen för stöd till lokalförvaltande organisationer. Kriterierna för stöd till lokalförvaltande organisationer har moderniserats och omfattar tydliga krav på upplåtelseverksamheten. Kriteriet är formulerat:

- Den sökande organisationen ska vara icke-vinstdrivande och ha en demokratisk grundsyn.

Många bokningar till samlingslokaler går genom stadens bokningssystem och i de fall den lokalförvaltande organisationen

befarar ordningsstörning finns en paragraf i bokningsförfrågan som möjliggör avbokning:

§21. Förvaltningen har rätt att neka bokningsförfrågan om det på sannolika grunder kan antas att denna kan medföra allvarligare ordningsstörningar eller olaglig handling i eller invid lokalen. Om bokning redan gjorts, har förvaltningen rätt att när som helst, av samma orsaker häva bokningen. Kunden har inte rätt till ersättning i sådana fall.

Sammantaget bedömer förvaltningen att nuvarande riktlinjer och kriterier för offentligt stöd till lokalförvaltande organisationer är tillräckliga.

Om sådana krav finns, hur arbetar kulturförvaltningen med att kontrollera efterlevnaden av detta ute i verksamheterna?
Kulturförvaltningens uppföljning av stöd till samlingslokaler innebär att förvaltningen har en kontinuerlig dialog med föreningarna. Två träffar per år arrangeras av förvaltningen för de lokalförvaltande organisationerna. Uppföljning sker även genom granskning av verksamhetsberättelse, årsredovisning, studiebesök samt telefondialog med verksamhetsföreträdare.

Kulturförvaltningens synpunkter och förslag

Det är svårt och i ibland omöjligt att hindra antidemokratiska grupper eller organisationer att boka in sig i stadens lokaler eftersom de använder sig av bulvaner och/eller inte ärligen uppger syftet och innehållet för förhyrningen.

Kulturförvaltningen bedömer att Alviks medborgarhus efter den aktuella händelsen har vidtagit åtgärder för att undvika att liknande händelser inte ska ske igen.

Kulturförvaltningen fortsätter ha en nära dialog med de lokalförvaltande organisationerna om lokalupplåtelser som inte uppfyller kraven på demokratiska möten och den lokala ordningsstadgan.

Kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen fortsätter vara stöd för lokalförvaltande organisationer vid deras önskan om avbokning vid misstanke om allvarligare ordningsstörningar eller olaglig handling.

Förvaltningen finns även tillgänglig för stöd när verksamheterna tar fram egna rutiner och policies.

Bilaga

Skrivelse från Johan Nilsson m.fl. (M), Rasmus Jonlund m.fl. (L)
och Pelle Thörnberg (C) med dnr 1.1/3279/2016